

“No coneix cap altre compositor que plasmi un món prop tan perfecte com Schubert. Per a mi, això és una de les qüestions més enigmàtiques de la Història de la Música. [...] Schubert és absolutament coherent, sense fissures. No trobo en cap altre època un fenomen així.”

Nikolaus Harnoncourt

#Retorn
#Presència
#VarietatEstils
www.schubertiada.cat

Mojca Erdmann, soprano
Cerold Huber, piano

Lieder de Strauss, Mozart, Schubert, Schumann, Rihm, Reimann i Mendelssohn

Durada aproximada de la primera part: 28'
Durada aproximada de la segona part: 26'

Dissabte 25 d'agost,
21:00h

RICHARD STRAUSS
Die Verschwiegenen, op. 10/6 (1885)

ARIBERT REIMANN
Helena (Ollea, n. 2) (2006)

WOLFGANG AMADEUS MOZART
Das Veilchen, K. 476 (1785)

RICHARD STRAUSS
Die Nacht, op. 10/3 (1885)

RICHARD STRAUSS
Ich wollt ein Sträusslein binden,
op. 68/2 (1918)

ROBERT SCHUMANN
Requiem, op. 90/7 (1850)

FRANZ SCHUBERT
Heidenröslein, D. 257 (1815)

RICHARD STRAUSS
Allerseelen, op. 10/8 (1885)

RICHARD STRAUSS
Die Zeitlose, op. 10/7 (1885)

FRANZ SCHUBERT
Am Tage aller Seelen, D. 343 (1816)

ROBERT SCHUMANN
Der schwere Abend, op. 90/6 (1850)

RICHARD STRAUSS
Ich schwebe, op. 48/2 (1900)

RICHARD STRAUSS
Drei Lieder der Ophelia, op. 67/5-7 (1918)
Wie erkenn' ich mein Treulieb'
Guten Morgen, 's ist Sankt Valentinstag
Sie trugen ihn auf der Bahre bloss

FELIX MENDELSSOHN
Auf Flügeln des Gesanges, op. 34/2 (1834)

WOLFGANG RIHM
Ophelia sings (2012)
How Should I Your True Love Know
Tomorrow Is Saint Valentine's Day
They Bore Him Bare-Faced on the Bier

RICHARD STRAUSS
Der Stern, op. 69/1 (1918)

ARIBERT REIMANN
Kluge Sterne (Ollea, n. 4) (2006)

— PAUSA —

Mojca Erdmann, soprano

Artista en alça en el panorama musical internacional, aquesta temporada 2017/18 ha debutat amb la Houston Symphony Orchestra cantant el *Te Deum* de Dvorak i la Simfonia n. 4 de Mahler dirigida per Andrés Orozco Estrada; ha cantat *Lulu* al Tokyo's NHK Hall, ha tornat al Gran Teatre del Liceu amb el *Rèquiem alemany* de Brahms i ha interpretat els *Liebesliederwalzer* de Brahms a Grafenegg. Sempre interessada en la música contemporània, ha estrenat, juntament amb el Kuss Quartet, el cicle *Die schönen Augen der Frühlingsnacht* escrit per a ella per Aribert Reimann; ha interpretat amb l'HR Sinfonieorchester al Tonhalle de Zuric *From Melodious Lay*, de Brett Dean, i al Mozartfest Wurzburg, *Versuch über die Fuge* de Jörg Widmann amb l'Irish Chamber Orchestra, així com el paper de Claudia a *Stilles Meer*, de Toshio Hosokawa, a l'Òpera d'Hamburg, dirigida per Kent Nagano.

Mojca Erdmann va debutar a la Schubertiada el 2010 i enguany hi actua per quart cop.

Gerold Huber, piano

Gerold Huber va estudiar piano amb Friedemann Berger a la Musikhochschule de Munic i va assistir a les classes de *lied* de Dietrich Fischer-Dieskau a Berlin. El 1998 va ser guardonat amb el Premi Internacional Pro Musicis amb Christian Gerhaher. Des de 2013 és professor d'acompanyament de *lied* a la Hochschule für Musik de Würzburg. Ha aparegut en festivals de renom i importants sales de concerts, com ara el Konzertverein de Viena, el Wigmore Hall Londres o l'Òpera de Munic, actuant amb Christian Gerhaher, Franz-Josef Selig, Mojca Erdmann, Diana Damrau, Ruth Ziesak, Maximilian Schmitt, Christiane Karg, Rolando Villazon i d'altres. És el director artístic del festival *Pollinger Tage Alter und Neuer Musik*. Els seus enregistraments amb Christian Gerhaher, tots ells publicats per Sony Classic, han estat guardonats amb diversos premis, entre ells el Premi Gramophone l'any 2015 per «Nachtviolen».

Gerold Huber va debutar a la Schubertiada l'any 2000 i enguany hi participa per setena vegada.

Vanitas vanitatum omnia vanitas

Mercedes Conde Pons, directora de la «Revista Musical Catalana»

El recorregut temàtic del recital de *Lied* que ens ofereixen aquest vespre Mojca Erdmann i Gerold Huber és una interessant reflexió sobre la futilitat del temps i de la vida i sobre el valor de l'eternitat; un tema plenament romàntic que ve sostingut per una selecció de cançons d'autors germànics des de l'època daurada de la cançó romàntica alemanya fins els nostres dies.

El pes principal de la unitat temàtica de totes les obres que completen el programa, que se'n presenta gairebé en un format de cicle, recau en l'elecció dels poemes musicats, d'autors eminentment romàntics, com és el cas de Heinrich Heine, Clemens Brentano, Achim von Arnim, Hermann von Gilm, Lebrecht Dreves i Nikolaus Lenau i de dos pares de la dramatúrgia i suport intel·lectual del romanticisme com són J. W. von Goethe i W. Shakespeare.

El recital està organitzat en una pauta episòdica de quatre parts que marca l'avenç d'aquesta reflexió general sobre el pas del temps, la mort i l'eternitat. La vetllada comença amb cinc cançons de Strauss, Mozart i Schubert que tenen com a protagonistes les flors. Aquestes, d'una banda, són estàndard de la primavera, metàfora del floriment de l'amor i imatge de la innocència principalment femenina; però darrera el seu encís inequívoc, s'amaga una cruel realitat: la velocitat amb que es marceixen. Les flors, doncs, són tant una metàfora de la joventut, de l'amor jovenívol i volàtil, però també una metàfora de la mort, que en el romanticisme esdevé gairebé una obsessió temàtica, tal com resen els versos de Hermann von Gilm a *Die Zeitlose* («El còlquic») de Richard Strauss:

«Però és verí el que en el calze, tan pur, brilla vermellós.

La última flor, l'últim amor: ambdós són bells, però mortals».

El *Lieder Der schwere Abend* («Nit angoixosa») de Schumann exerceix de transició al segon bloc temàtic, amb la nit com a escenari idoni pels pensaments paorosos entorn la mort, però és també una premonició del tercer bloc temàtic: la mort. Amb els *Tres Lieder d'Ofèlia* musicats per R. Strauss i W. Rihm

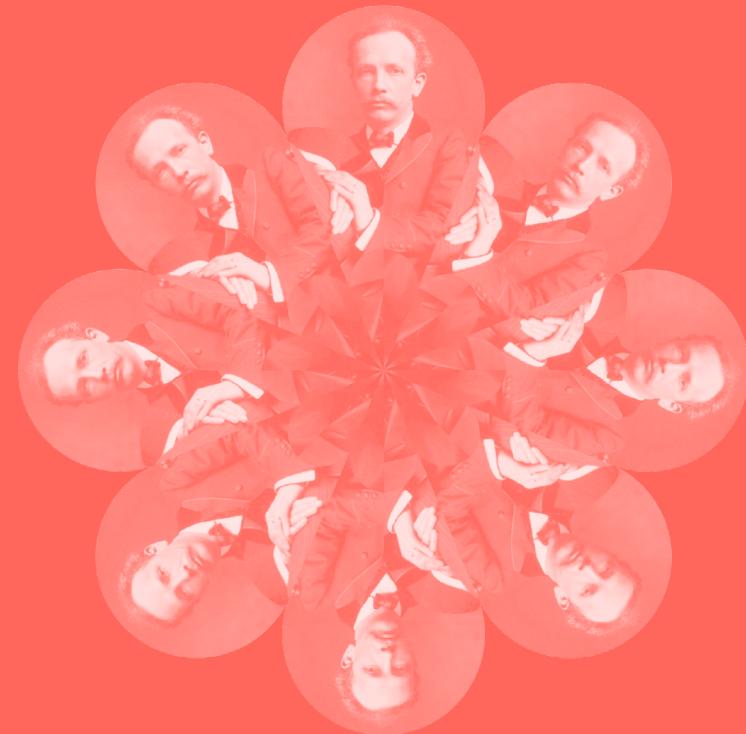
respectivament, en el segon bloc temàtic les flors marquen la transició a la mort, tot narrant la mort d'Ofèlia al *Hamlet* de W. Shakespeare. Richard Strauss agafa la traducció de Karl Simrock de l'original de Shakespeare, per reproduir les tres cançons que canta una Ofèlia que ha embogit a causa del maltractament emocional rebut per part de Hamlet (que fingeix la seva bogeria per descobrir l'assassí del seu pare), però també arran de la sobtada mort del seu pare Poloni, i que instant després morirà ofegada al riu i envoltada de les flors que prèviament acaba de recollir (Escena XIII). Les flors, com veiem, trista metàfora d'una joventut prematurament marcida:

«Damunt la seva mortalla, blanca com la neu, ploren moltes flors gentils. Ai de mi! Van nues a la tomba amb calfreds d'amor».

Tot seguit, a *Ophelia sings*, Wolfgang Rihm (1952) posa en música novament les tres cançons d'Ofèlia, aquest cop en l'original shakespeareà.

El tercer bloc, com ja hem dit, es centra temàticament en la mort, des de la imbatibilitat de la mort sobre la vida a *Helena* amb música d'Aribert Reimann (1936) –«els morts són insaciables»–, la nit com a ambient preferit de la mort– *Die Nacht* de Strauss –passant pel comiat als que se'n van– *Requiem* de Schumann –i el pes del record: *Allerseelen i Am Tage aller Seelen*–, tot evocant el dia dels difunts en dues peces de Strauss i Schubert respectivament.

El darrer bloc ens porta al dol, entès com el comiat, el record i el consol en l'eternitat. Ho veiem a través de les cançons de Strauss *Ich schwebe* («Volo»), Mendelssohn *Auf Flügeln des Cesanges* («En les ales del cant»), Strauss

Richard Strauss
1864 — 1949

Der Stern («L'estrella») i Reimann *Kluge Sterne* («Estrelles sàvies»). Aquesta darrera cançó ens dona la clau per interpretar el recorregut cílic del recital, doncs tornen a aparèixer les flors, aquest cop sí de forma explícita com a metàfora d'aquesta futilitat del temps:

«El peu arriba fàcilment a les flors, i la majoria seran trepitjades; hom passa i les esquinça, les tímides com les agosarades».

Per contra, la nit que abans era el context adequat per a la mort, és aquí escenari de l'eternitat:

«Les estrelles són sàvies, observen amb justícia la nostra terra en la llunyania: en la volta celestial, com fars del món, les estrelles es mantenen eternament».

I amb aquests versos arriba el consol, doncs la mort ens fa eterns, mentre que la vida, passatgera, ens sotmet al pes de la temporalitat.

Mentre que els lligams temàtics entre les obres són evidents i han quedat exposats amb detall, la correspondència estètica dels diferents compositors ens permet descobrir com el caràcter romàntic de la temàtica no està renyit amb una expressivitat musical contrastada, fins i tot, dins el recorregut estètic d'un mateix compositor. Si l'estètica de cançons com *Das Veilchen* de Mozart, *Aufflügeln des Cesanges* de Mendelssohn, *Heidenröslein* de Schubert o *Allerseelen* de Richard Strauss és fàcilment classificable com a romàntica, els *Drei Lieder der Ophelia* també de Richard Strauss són difícilment atribuïbles al mateix autor. De fet, la curiosa història de la seva creació poden donar llum sobre la seva existència que, amb tota

probabilitat involuntàriament, va permetre obrir un vessant estètic gairebé inèdit dins l'obra del compositor alemany.

L'any 1906 Strauss havia signat un contracte amb els seus editors Bote & Bock en què els hi cedia els drets de les seves pròximes sis cançons, però la inspiració d'Strauss pel que fa a la producció liederística després d'una època prou prolífica, semblava haver arribat a la seva fi, coincidint amb l'estrena el 1905 de l'òpera *Salome*. Amb el pas dels temps els editors li reclamaven les cançons estipulades al contracte, però aquestes mai no arribaven, fins que els editors el van dur als tribunals. Finalment, Strauss va lliurar el 1918 el seu opus 67, un recull de sis *lieder* entre els quals hi han les tres cançons d'*Ophelia* i altres tres sobre poemes de Goethe. Lluny del tardoromanticisme que es percep en els *lieder* compostos entre 1887 i 1905, els lieder d'*Ophelia* reflecteixen musicalment la complexitat psicològica d'una *Ophelia* emboigida, no tant víctima innocent d'un amor no correspost, sinó assetjada per una melancolia molt més propera a la dels seus personatges operístics *Salome* i *Elektra*.

Un expressionisme cromàtic en termes musicals, no desvinculat d'una ironia molt habitual en l'obra d'Strauss, que conjuga a la perfecció amb les cançons sobre el mateix tema de Wolfgang Rihm, que fa ús novament de la ironia i hi afegeix un recurs expressiu de gran efectisme: l'alternança entre la declamació i el cant impostat. Les dues cançons d'*Ollea* d'Albert Reimann que obren i tanquen la segona part del concert fan un ús lliure del virtuosisme vocal recreant la coloratura belcantista –en el cas d'*Helena*- i del cromatisme –en el cas de *Kluge Sterne*- de gran suggeriment expressiu, que en certs moments recorda a compositors com Benjamin Britten o el Richard Strauss més «expressionista».

Lieder de Strauss, Mozart, Schubert, Schumann, Rihm, Reimann i Mendelssohn

RICHARD STRAUSS

(1864 — 1949)

Hermann von Cilm

Die Verschwiegenen

Ich habe wohl, es sei hier laut
Vor aller Welt verkündigt,
Gar vielen heimlich anvertraut,
Was du an mir gesündigt.

Ich sagt's dem ganzen Blumenheer,
Dem Veilchen sagt' ich's stille,
Der Rose laut, und lauter der
Großäugigen Kamille.

Doch hat's dabei noch keine Not,
Bleib munter nur und heiter;
Die es gewußt, sind alle tot
Und sagen's nicht mehr weiter.

Les discretes

Sóc feliç, que sigui anunciat
ben fort a tot el món!
I confiat només secretament
el nostre pecat.

Ho he dit a tota la munió de flors:
a la violeta li he dit suavament,
a la rosa fort, i més fort
a la camamilla dels ulls vius.

Però no tinguis cap temença,
segueix alegre i contenta:
les que ho han sabut són totes mortes,
i no ho podran explicar.

WOLFGANG MOZART

(1756 — 1791)

Johann Wolfgang von Goethe

Das Veilchen

Ein Veilchen auf der Wiese stand,
Gebückt in sich und unbekannt;
Es war ein herzig's Veilchen!
Da kam ein junge Schäferin
Mit leichtem Schritt und munterm Sinn
Daher, daher, die Wiese her und sang.

Ach, denkt das Veilchen, wär ich nur
Die schönste Blume der Natur,
Ach, nur ein kleines Weilchen,
Bis mich das Liebchen abgepflückt
Und an dem Busen matt gedrückt,
Ach nur, ach nur ein Viertelstündchen lang!

Ach, aber ach! das Mädchen kam
Und nicht in acht das Veilchen nahm,
Ertrat das arme Veilchen.
Es sank und starb und freut' sich noch:
Und sterb ich denn, so sterb ich doch
Durch sie, durch sie, zu ihren Füssen doch.

Das arme Veilchen!
Es war ein herzig's Veilchen.

La violeta

Hi havia al prat una violeta
arrupida i ignorada;
era una violeta encisadora!
Va arribar una jove pastoreta
amb passos lleugers i ànim alegre
per allà, per allà a través del camp, i cantava.

Ai! pensa la violeta, voldria ser
la més bella flor de la Natura,
ai! només una estoneta,
fins que em collís el meu amor
i m'estrenyés contra el seu pit.
Només, ai, només durant un quart d' hora!

Però, ai!, la noia va arribar
i no es va fixar en la violeta,
i va trepitjar la pobre flor.
Va caure, i morir, i encara es va alegrar:
Moro, però moro
per ella, per ella i als seus peus!

Pobre violeta!
Era una violeta encisadora!

RICHARD STRAUSS

Clemens Brentano

Ich wollt ein Sträusslein binden

Ich wollt' ein Sträusslein binden,
Da kam die dunkle Nacht,
Kein Blümlein war zu finden,
Sonst hätt' ich dir's gebracht.

Da flossen von den Wangen
Mir Tränen in den Klee,
Ein Blümlein aufgegangen
Ich nun im Garten seh.

Das wollt' ich dir brechen
Wohl in dem dunklen Klee,
Da fing es an zu sprechen:
„Ach, tue mir nicht weh!

„Sei freundlich im dem Herzen,
Betracht dein eigen Leid,
Und lasse mich in Schmerzen
Nicht sterben vor der Zeit!“

Und hätt's nicht so gesprochen,
Im Garten ganz allein,
So hätt' ich dir's gebrochen,
Nun aber darf's nicht sein.

Mein Schatz ist ausgeblieben,
Ich bin so ganz allein.
Im Lieben wohnt Betrüben,
Und kann nicht anders sein.

Volia collir un ramet de flors

Volia collir un ramet de flors,
quan va arribar la nit obscura,
i no podia trobar cap flor;
si no, te l'hauria portat.

Caigueren llavors en un trèvol
les llàgrimes de les meves galtes,
i vaig veure una flor
que s'obria en el jardí.

La volia collir per a tu
però l'obscur trèvol
es posà a parlar:
Ai, no em facis mal!

Que el teu cor sigui gentil!
Recorda la teva pròpia pena,
i no em facis morir adolorit
abans de temps!"

Si no hagués parlat així
quan estava sol al jardí,
l'hauria collit per a tu,
però ara ja no puc.

El meu tresor no ha vingut,
i estic tot sol.
En l'amor sempre hi ha tristesa,
no pot ser d'altre faisó.

FRANZ SCHUBERT
(1797 — 1828)

Johann Wolfgang von Goethe
Heidenröslein

Sah ein Knab' ein Röslein stehn,
Röslein auf der Heiden,
War so jung und morgenschön,
Lief er schnell, es nah zu sehn,
Sah's mit vielen Freuden.
Röslein, Röslein, Röslein rot,
Röslein auf der Heiden.

Knabe sprach: Ich breche dich,
Röslein auf der Heiden!
Röslein sprach: Ich steche dich,
Dass du ewig denkst an mich,
Und ich will's nicht leiden.
Röslein, Röslein, Röslein rot,
Röslein auf der Heiden.

Und der wilde Knabe brach
's Röslein auf der Heiden;
Röslein wehrte sich und stach,
Half ihm doch kein Weh und Ach,
Musst es eben leiden.
Röslein, Röslein, Röslein rot,
Röslein auf der Heiden.

RICHARD STRAUSS
Hermann von Gilm
Die Zeitlose

Auf frisch gemähtem Weideplatz
Steht einsam die Zeitlose,
Den Leib von einer Lilie,
Die Farb' von einer Rose.

Doch es ist Gift, was aus dem Kelch,
Dem reinen, blinkt so rötlich—
Die letzte Blum', die letzte Lieb'
Sind beide schön, doch tödlich.

Rosa de bardissa

Va veure un noi una rosa,
una rosa de bardissa.
Era tan jove i bella al matí
que va córrer per veure-la de prop,
i la mirà amb molta joia.
Rosa, rosa vermella,
rosa de bardissa.

El noi digué: Et colliré,
rosa de bardissa!
Digué la rosa: Et punxaré,
perquè pensis sempre en mi,
i no em sabrà greu.
Rosa, rosa vermella,
rosa de bardissa.

I el noi salvatge collí
la rosa de bardissa;
la rosa es defensà i el punxà,
i no l'alleujaren els ais ni els gemecs,
hagué de sofrir.
Rosa, rosa vermella,
rosa de bardissa.

El còlquic

En el prat segat de nou
hi ha un còlquic solitari,
amb el cos d'una assutzena,
i el color d'una rosa.

Però és verí el que en el calze,
tan pur, brilla vermillós.
La última flor, l'últim amor:
ambdós són bells, però mortals.

ROBERT SCHUMANN
(1810 — 1854)

Nikolaus Lenau
Der schwere Abend

Die dunklen Wolken hingen
Herab so bang und schwer,
Wir beide traurig gingen
Im Garten hin und her.

So heiss und stumm, so trübe
Und sternlos war die Nacht,
So ganz wie unsre Liebe
Zu Tränen nur gemacht.

Und als ich musste scheiden,
Und gute Nacht dir bot,
Wünscht ich bekümmert beiden
Im Herzen uns den Tod.

RICHARD STRAUSS

Karl Simrock
(traducció de l'original de William Shakespeare)

Drei Lieder der Ophelia

Wie erkenn' ich mein Treulieb'

Wie erkenn' ich dein Treulieb
Vor den andern nun?
An dem Muschelhut und Stab
Und den Sandalschuh'n.

Er ist todt und lange hin,
Todt und hin, Fräulein.
Ihm zu Häupten grünes Gras,
Ihm zu Fuß ein Stein. –
O, ho!

Auf seinem Bahrtuch, weiß wie Schnee,
Viel liebe Blumen trauern:
Sie gehn zu Grabe naß, o weh,
Von Liebesschauern.

Nit angoixosa

Els núvols obscurs baixaven
molts pesats i tristos
quan passejàvem afllights
amunt i avall pel jardi.

La nit era calorosa, trista,
silenciosa i sense estrelles,
igual que el nostre amor,
només fet per a les llàgrimes.

I quan vaig voler marxar
i et vaig dir bona nit,
amb angoixa en el meu cor
desitjava la mort per a tots dos.

Tres cançons d'Ofèlia

Com reconèixer el meu amor fidel

Com reconèixer el meu amor fidel
entre els altres?
En la petxina al capell i al bastó
i en les sandàlies.

És mort i ja fa temps,
mort fa temps, senyoreta!
Herba verda al seu cap,
una pedra als seus peus.
Ohò!

Damunt de la seva mortalla, blanca com la neu,
ploren moltes flors gentils.
Ai de mi! Van nues a la tomba
amb calfreds d'amor.

Guten Morgen, 's ist Sankt Valentinstag

Guten Morgen, s' ist Sankt Valentinstag,
So früh vor Sonnenschein
Ich junge Maid am Fensterschlag
Will eurer Valentin sein.

Der junge Mann thät Hosen an,
Thät auf die Kammerthür
Lief̄ ein die Maid, die als 'ne Maid
Ging nimmermehr herfür.

Bei Sankt Niklas und Charitas,
Ein unverschäm̄t Geschlecht!
Ein junger Mann thut's wenn er kann,
Fürwahr, das ist nicht recht.

Sie sprach: Eh' ihr gescherzt mit mir,
Verspracht ihr mich zu frei'n.
Ich bräch's auch nicht, bei'm Sonnenlicht!
Wärst du nicht kommen herein.

Sie trugen ihn auf der Bahre bloss

Sie trugen ihn auf der Bahre bloß,
Lieder ach leider den Liebsten!
Manche Thräne fiel in des Grabes Schooß -
ahr' wohl, fahr wohl, meine Taube!

Mein jung' frischer Hansel ist's der mir gefällt,
Und kommt er nimmermehr?
Und kommt er nimmermehr?
Er ist todt, o weh!
In dein Todbett geh,
Er kommt dir nimmermehr.

Sein Bart war weiß wie Schnee,
Sein Haupt wie Flachs dazu:
Er ist hin, er ist hin,
Kein Trauern bringt Gewinn:
Mit seiner Seele sei Ruh!

Und mit allen Christenseelen!
Darum bet' ich - Gott sei mit euch!

Bon dia, és la festa de Sant Valentí

Bon dia, és la festa de Sant Valentí,
ben aviat, abans que lluï el sol.
jo, donzella a la finestra,
seré el vostre Valentí.

El jove es posà els pantalons,
obrí la porta de la cambra,
i invità a la donzella que, com a donzella
ja no sortí mai més.

Per sant Nicolau i santa Caritat!
Un sexe desvergonyit!
Tots el joves fan el que poden,
encara que no estigui bé.

Ella digué: abans de jugar amb mi,
em prometeres casar-te amb mi.
I ho hauria fet a la llum del sol
si no m'haguessis deixat entrar!

Portaren l'estimat despullat sobre la llitera

Portaren l'estimat despullat sobre la llitera,
quina desgràcia, ai, quina desgràcia!
I caigueren moltes llàgrimes sobre la tomba...
Adéu-siau, adéu-siau, colom meu!

És el meu Hansel jove i fresc el que m'agrada,
i mai no tornarà?
I mai no tornarà?
És mort, ai de mi!
Ves al teu llit de mort,
no tornarà mai més.

La seva barba era blanca com la neu,
el seu cap era com el lli.
Se n'ha anat, se n'ha anat.,
i cap dol donarà un profit
a la pau de la seva ànima!

I a totes les ànimes cristianes
Per això prego... Déu sia amb vosaltres!

WOLFGANG RIHM (1952)

William Shakespeare
Ophelia sings

How Should I Your True Love Know

How should I your true love know
From another one?
By this cockle hat and staff,
And his sandal shoon.

(... what imports this song?)

He is dead and gone, Lady,
He is dead and gone,
At his head a grass-green turf,
At his heels a stone.
O, ho!

(Nay, but)

...mark:
White his shroud as the mountain
snow...
Larded all with sweet flowers,
Which bewept to the grave did not got,
With true-love showers.
(How do you...)

Ofèlia canta

Com reconèixer
el meu amor fidel

Com reconèixer el meu amor fidel
entre els altres?
En la petxina al capell i al bastó
i a les sandàlies.

(...què importa aquesta cançó?)

És mort ja fa temps, senyora,
és mort i partit.
Herba verda al seu cap,
una pedra als seus peus.
Ohò!

(Però digueu)

...escolteu:
Blanca la seva mortalla com la neu de la
muntanya...
tot ornat amb dolces flors,
no anaren a la tomba sense plors,
amb calfreds d'amor.
(com esteu...)

Tomorrow Is Saint Valentine's Day

Tomorrow is Saint Valentine's day,
All in the morning betime,
And I a maid at your window
To be your Valentine.
Then up he rose, and donned his cloe's,
And dapp'd the chamber door,
Let in the maid, that out a maid.
Never departed more.

(Pretty Ophelia!)

Indeed, I'll, make an end...
By Gis and by Saint Charity,
Alack, and fie for shame!
Young men will do 't, if they come to 't
By Cock, they are to blame.
Quoth she, Before you tumbled me,
You promised me to wed.

He answers:
So would I a' done,
by yonder sun,
An thou hadst not come to my bed.

They Bore Him Bare-Faced on the Bier

They bore him barefaced on the bier,
He non nonny, nonny, hey nonny,
And in his grave rained many a tear -
Fare you well, my dove!
You must sing: «A-down, A-down»
For bonny sweet Robin is all my joy...
And will 'a not come again?
And will 'a not come again?

Demà és la festa de Sant Valentí

Demà és la festa de Sant Valentí,
ben aviat, de matinada,
jo, una donzella a la finestra,
seré el vostre Valentí.
Es llevà i es vestí,
obrí la porta de la seva cambra,
deixà entrar la donzella, que com a donzella
ja no en sortí més.

(gentil Ofèlia!)

Naturalment, hi posaré fi...
per Nostra Senyora i Santa Catarina,
ai, i boig de vergonya!
Els joves fan el que poden,
pel cel, se'l s'ha de retreure.
Ella digué: abans de jugar amb mi
em prometeres casar-te.

Ell contesta:
Ho hauria fet
a la llum del sol,
si no haguessis vingut al meu llit.

El portaren despullat sobre la llitera

El portaren despullat sobre la llitera,
ai quina desgràcia, quina desgràcia,
i caigueren moltes llàgrimes sobre la seva tomba...
Adéu-siau, colom meu!
Has de cantar: "Avall, avall"
Perquè el bo i dolç Robin és tota la meva joia...
I mai no tornarà?
I mai no tornarà?

No, no, he is dead,
Go to thy death-bed,
He never will come again.
His beard was as white as snow,
And flaxen was his poll,
He is gone, he is gone,
And we cast away moan,
God 'a' mercy on his soul!
And of all Christians' souls,
I pray God.
God by you.

— PAUSA —

ARIBERT REIMANN (1936)

Heinrich Heine
Helena

Du hast mich beschworen aus dem Grab
Durch deinen Zauberwillen,
Belebstest mich mit Wollustglut -
Jetzt kannst du die Glut nicht stillen.

Prefß deinen Mund an meinen Mund,
Der Menschen Odem ist gottlich!
Ich trinke deine Seele aus,
Die Toten sind unersättlich.

No, no, és mort,
ves al seu llit de mort,
no tornarà mai més.
La seva barba era blanca com la neu,
el seu cap era com el lli,
se n'ha anat, se n'ha anat,
i abandonem els laments,
pau divina a la seva ànima!
I amb totes les ànims cristianes,
prego a Déu.
Déu sia amb vosaltres!

Helena

Tu m'has tret de la tomba
amb la teva màgica voluntat,
em reviscoles amb ardorosa voluptuositat...
ara no pots calmar l'ardor.

Prem la teva boca en la meva,
l'alè humà és diví!
Bec la teva ànima fins la darrera gota,
els morts són insaciables.

RICHARD STRAUSS

Hermann von Gilm

Die Nacht

Aus dem Walde tritt die Nacht,
Aus den Bäumen schleicht sie leise,
Schaut sich um in weitem Kreise,
Nun gib Acht!

Alle Lichter dieser Welt,
Alle Blumen, alle Farben
Löscht sie aus und stiehlt die Garben
Weg vom Feld.

Alles nimmt sie, was nur hold,
Nimmt das Silber weg des Stroms
Nimmt vom Kupferdach des Doms
Weg das Gold.

Ausgeplündert steht der Strauch:
Rücke näher, Seel' an Seele,
O die Nacht, mir bangt, sie stehle
Dich mir auch.

ROBERT SCHUMANN

Leberecht Dreves

(versió alemany d'un text anònim,
un lament d'Eloïsa per Abelard)

Requiem

Ruh von schmerzensreichen Mühen
Aus und heissem Liebesglühen;
Der nach seligem Verein
Trug Verlangen,
Ist gegangen
Zu des Heilands Wohnung ein.

La nit

Sur la nit del bosc,
camina lentament des dels arbres,
mira el seu ampli entorn,
ara ves amb compte!

Totes les llums d'aquest món,
totes les flors i tots els colors,
els apaga, i roba
els gavells del camp.

S'empota tot el que era preciós,
s'empota la plata del riu,
s'empota l'or de la cúpula
de la catedral.

Saquejat està l'arbust,
acosta't més, l'ànima a l'ànima,
oh, la nit!, em fa por que et robi
a tu també.

Rèquiem

Reposa de les doloroses fatigues
i del càlids ardors amorosos!
El que anhelà
la sagrada unió,
entrarà
en la morada de la salvació.

Dem Gerechten leuchten helle
Sterne in des Grabes Zelle,
Ihm, der selbst als Stern der Nacht
Wird erscheinen,
Wenn er seinen
Herrn erschaut in Himmelspracht.

Seid Fürsprecher, heilige Seelen!
Heiliger Geist, lass Trost nicht fehlen.
Hörst du? Jubelsang erklingt,
Feiertöne,
Darein die schöne
Engelsharfe singt.

RICHARD STRAUSS

Hermann von Gilm

Allerseelen

Stell auf den Tisch die duftenden Reseden,
Die letzten roten Astern trag herbei,
Und laß uns wieder von der Liebe reden,
Wie einst im Mai.

Gib mir die Hand, daß ich sie heimlich drücke,
Und wenn man's sieht, mir ist es einerlei,
Gib mir nur einen deiner süßen Blicke,
Wie einst im Mai.

Es blüht und duftet heut auf jedem Grabe,
Ein Tag im Jahr ist ja den Toten frei,
Komm am mein Herz, daß ich dich wieder habe,
Wie einst im Mai.

Brillen lluminoses les estrelles
sobre la tomba del just,
del mateix que il·luirà
com estrella de la nit
quan contempli el Senyor
en la seva glòria celestial.

Intercediu per mi, ànimes santes!
Esperit Sant, que no em falti el teu consol!
Sents? Sonen cants de joia,
i festives tonades
toquen allà dalt
les arpes dels àngels.

Dia dels Difunts

Deixa sobre la taula la reseda olorosa,
porta els últims àsters vermellos,
i torna'm a parlar d'amor
com antany al maig.

Dóna'm la mà perquè l'acaroni en silenci,
i no em fa res que ens vegin.
Dóna'm una sola de les teves mirades amoroses,
com antany al maig.

En cada tomba hi ha avui flors i olors,
un dia a l'any els morts són lliures,
torna al meu cor, que et torni a abraçar
com antany al maig.

FRANZ SCHUBERT

Johann Georg Jacobi

Am Tage aller Seelen

Ruhn in Frieden alle Seelen,
Die vollbracht ein banges Quälen,
Die vollendet süßen Traum,
Lebenssatt, geboren kaum,
Aus der Welt hinüber schieden
: Alle Seelen ruhn in Frieden!

Liebvoller Mädchen Seelen,
Deren Tränen nicht zu zählen,
Die ein falscher Freund verliess,
Und die blinde Welt verstieß:
Alle, die von hinnen schieden,
Alle Seelen ruhn in Frieden!

Und die nie der Sonne lachten,
Unterm Mond auf Dornen wachten,
Gott, im reinen Himmelslicht,
Einst zu sehn von Angesicht:
Alle, die von hinnen schieden,
Alle Seelen ruhn in Frieden!

RICHARD STRAUSS

Karl Henckell

Ich schwebe

Ich schwebe wie auf Engelsschwingen,
Die Erde kaum berührt mein Fuß,
In meinen Ohren hör' ich's klingen
Wie der Geliebten Scheidegruß.

Das tönt so lieblich, mild und leise,
Das spricht so zage, zart und rein,
Leicht lullt die nachgeklung'n'e Weise
In wonneschweren Traum mich ein.

Mein schimmernd' Aug'—indess mich füllen
Die süssesten der Melodien,—
Sieht ohne Falten, ohne Hüllen
Mein lächelnd Lieb' vorüberziehn.

En el dia dels Difunts

Descansin en pau totes les ànimes!
Les que han acabat el seu inquiet turment,
les que han acabat els dolços somnis,
les que, cansades de viure tantost nascudes,
s'han acomiadat del món:
totes les ànimes descansin en pau!

Ànimes d'encisadores noies,
de les que no es poden comptar les llàgrimes,
abandonades per un fals amic
i rebutjades per un món encegat:
Totes, les que es van acomiar aquí,
totes les ànimes descansin en pau!

I aquelles que mai van somriure al sol,
i vetllaren sobre espines a la llum de la lluna,
esperant el dia en què veurien la cara de Déu,
en la pura llum celestial.
Totes, les que es van acomiar aquí,
totes les ànimes descansin en pau!

Volo

Volo com si tingués les ales d'un àngel,
la terra a penes si em frega els peus,
sento resonar en les meves orelles
com un comiat de l'estimat.

Sona molt amable, dolç i suau,
amb paraules delicades, tímides i pures;
la melodia que retruny em bressola
com un somni deliciosament angoixós.

Mentre m'omple de les més dolces melodies,
els meus ulls resplandissent
veuen passar senseombres i sense vels
el meu amor somrient.

FELIX MENDELSSOHN

(1809 — 1847)

Heinrich Heine

Auf Flügeln des Gesanges

Auf Flügeln des Gesanges,
Herzliebchen, trag' ich dich fort,
Fort nach den Fluren des Ganges,
Dort weiss ich den schönsten Ort.

Dort liegt ein rotblühender Garten
Im stillen Mondenschein;
Die Lotosblumen erwarten
Ihr trautes Schwesternlein.

Die Veilchen kichern und kosen,
Und schau'n nach den Sternen empor,
Heimlich erzählen die Rosen
Sich duftende Märchen in's Ohr.

Es hüpfen herbei und lauschen
Die frommen, klugen Gazell'n;
Und in der Ferne rauschen
Des heil'gen Stromes Well'n.

Dort wollen wir niedersinken
Unter dem Palmenbaum,
Und Lieb' und Ruhe trinken
Und träumen seligen Traum.

En les ales del cant

En les ales del cant,
et porto, estimada,
cap a les prades del Ganges,
coneix allà el més bonic indret.

Hi ha un jardí enrojolat
a la tranquilla llum de la lluna;
les flors de lotus esperen
la seva estimada germaneta.

Les violetes riuen i s'acaronen,
mirant cap a les estrelles;
les roses s'expliquen a cau d'orella,
secretament, contes perfumats.

Hi salten i paren l'orella
les pietoses i eixerides gaseles;
i en la llunyania murmuren
les ones del riu sagrat.

Allà davallarem
sota les palmeres,
i beurem amor i pau,
i tindrem somnis benaurats.

RICHARD STRAUSS

Achim von Arnim

Der Stern

Ich sehe ihn wieder
Den lieblichen Stern;
Er winket hernieder,
Er nahte mir gern;
Er wärmet und funkelt,
Je näher er kommt,
Die andern verdunkelt,
Die Herzen beklemmt.

Die Haare im Fliegen
Er eilet mir zu,
Das Volk träumt von Siegen,
Ich träume von Ruh',
Die andern sich deuten
Die Zukunft daraus,
Vergangene Zeiten
Mir leuchten ins Haus.

ARIBERT REIMANN

Heinrich Heine

Kluge Sterne

Die Blumen erreicht der Fuß so leicht,
Auch werden zertreten die meisten;
Man geht vorbei und tritt entzwei
Die blöden wie die dreisten.

Die Perlen ruhn in Meerestruhn,
Doch weiß man sie aufzuspüren;
Man bohrt ein Loch und spannt sie ins Joch,
Ins Joch von seidenen Schnüren.

Die Sterne sind Klug, sie halten mit Fug
Von unserer Erde sich ferne;
Am Himmelszeit, als Lichter der Welt,
Stehn ewig sicher die Sterne.

L'estrella

La torno a veure,
l'estimada estrella;
em saluda des de dalt
i se m'acosta radiant;
més càlida i brillant
com més s'acosta,
enfosqueix les altres
i oprimeix els cors.

Amb els cabells al vent
s'apressa cap a mi,
la gent somnia victòries,
jo somnio repòs;
els altres veuen
en ella el futur,
la meva casa l'illuminen
els temps passats.

PRÒXIMAMENT

© Hans Moren

**Christoph Prégardien, tenor
Julius Drake, piano**

Lieder de Schubert i Mahler

Divendres 31 d'agost, 21:00h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Igor Levit, piano

Obres de Mendelssohn,
Mahler i Schubert

Dissabte 1 de setembre, 21:00h
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Estrelles sàvies

El peu arriba fàcilment a les flors,
i la majoria seran trepitjades;
hom passa i les esquinça,
les tímides com les agosarades.

Les perles descansen al fons del mar,
però hom sap com trobar-les;
hom hi fa un forat i hom les enfila en un cordó,
en un cordó de seda

Les estrelles són sàvies, observen amb justícia
la nostra terra en la llunyania;
en la volta celestial, com fars del món,
les estrelles es mantenen eternament.

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

AGRAÏMENTS

Patrocinador principal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Amb l'ajut de

Diputació de Girona

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

DIPLOMÀTIC

Mitjans col·laboradors

Gràcies a

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran
Temps de Música

Disseny

Il·lustracions

Ricard Jorge
@richi_jp

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

Organitza

Associació
Franz Schubert
Barcelona

